

Daisy Christodoulou – Toetsing

- Formatieve toetsing is de afgelopen decennia een belangrijk thema in onderwijsonderzoek maar vervangt geen summatieve toetsen.
- Het is dus van belang om het juiste evenwicht te vinden in het gebruik van summatieve en formatieve toetsen.
- Als het gaat om leren en ontwikkelen ziet het einddoel (bv. een marathon rennen) er nl. vaak anders uit dan de weg daarnaartoe.
- Overmatig gebruik van examens en cijfers (summatieve toetsen) is als het rennen van te veel marathons!
- Sommige waardevolle leeractiviteiten kunnen worden gemeten – maar niet met een cijfer beoordeeld worden.
- Als we vertrouwen op examens en cijfers als enige meetinstrument, zullen deze waardevolle leeractiviteiten in de verdrukking komen.
- Wat betekent dit voor formatieve en summatieve toetsing?
- Bij formatieve toetsing is het doel om nuttige vervolgstappen te bieden, het gaat dus om toetsen **om te** leren (didactisch middel).
- Daarvoor heb je specifieke leerdoelen nodig en moet je complexe vaardigheden in losse onderdelen opbreken en geen cijfers gebruiken.
- Bij summatieve toetsing is het doel om een accuraat, gedeeld beeld te bieden van prestaties van leerlingen, dus toetsen **van het** leren.
- Daarvoor zijn prestatiedoelen nodig waarin complexe vaardigheden worden getoetst, omgezet in een cijfer biedt dat een gedeeld beeld.
- Formatieve toetsen zijn voor regelmatig gebruik en summatieve toetsen kan je daarentegen dus beter spaarzaam inzetten.
- Geschreven criteria (bv. kan breuken vergelijken om de grootste breuk te herkennen) kennen hun beperkingen omdat niveau ontbreekt.
- Het gaat er niet alleen om dat feedback accuraat is maar dat het ook nuttig is – de leerling moet het kunnen gebruiken om zich te verbeteren.
- Een vorm van formatief toetsen is bv. het behandelen van multiplechoicevragen met foute doch plausibele alternatieven.
- Een vorm van summatief toetsen is bv. het vergelijkend beoordelen. Daarin beoordeel je een product niet o.b.v. criteria maar stel je jezelf steeds de vraag: waarom is dit product beter dan het andere product?
- Conclusie: verschillende activiteiten dienen verschillende doeleinden.
- Geschreven criteria zijn bruikbaar om te bepalen wat je wilt onderwijzen maar geen effectieve manier om formatief noch summatief te toetsen.